

3 goede vragen

Samen Beslissen? 3 goede vragen

Initiatief van Patiëntenfederatie Nederland en de koepelorganisaties in de medisch-specialistische zorg, de huisartsenzorg, de paramedische zorg en de geboortezorg.

Samen Beslissen leidt tot...

- tevredener patiënten
- weloverwogen en medisch gezien verstandige keuzes
- patiënten houden zich beter aan gekozen (behandel)strategie

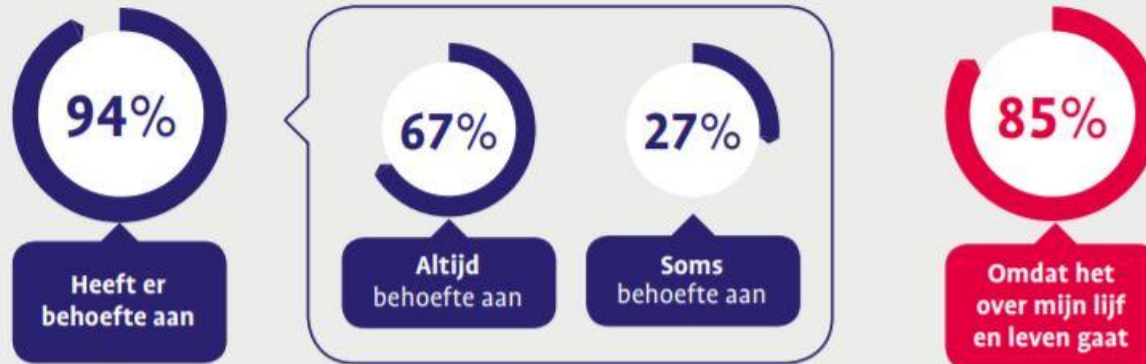
D. Stacey *Cochrane Database Syst Rev* 2014

T. Hughes et al. *American Journal of Surgery* 2018

Patiënten over Samen Beslissen

Behoefte aan Samen Beslissen met de zorgverlener (totaal n=7884)

Patiëntenfederatie Nederland, 2016

Ervaring met Samen Beslissen

Waarom willen mensen dat?

- “Omdat ik mezelf het beste ken”
- “Omdat je van elkaar kunt leren”
- “Omdat artsen niet alles van mij weten”
- “Omdat artsen niet van alles op de hoogte kunnen zijn”

En waarom willen mensen niet Samen Beslissen

- “Omdat de arts de deskundige is”
- “Omdat ik het niet prettig vind om mee te moeten beslissen”

Hoe worden mensen geholpen?

- Begrijpelijke medische informatie wordt ontwikkeld
- Keuzehulpen worden ontwikkeld
- Zorgverleners worden getraind in gespreksvoering
- Er worden proeven met meer gesprekstijd gedaan

THUISARTS.NL
THUIS IN GEZONDHEID

[Nieuws](#) [GPInfo.nl \(Pilot\)](#) [Over Thuisarts.nl](#)

Betrouwbare informatie over ziekte en gezondheid

gemaakt door artsen

 Zoeken

 Onderwerpen A-Z Films Afbeeldingen

Veel goede initiatieven

- Landelijke publiekscampagne Samen Beslissen
- Behandel keuzehulpen en -informatie www.zorgkaartnederland.nl
www.thuisarts.nl
- Pilots met gereserveerde tijd voor gesprek
 - Time Out gesprek
 - Diagnoseconsult
- Onderdeel van opleidingen
 - Geneeskunde, medische vervolgoopleidingen
 - Verpleegkunde

‘Samen Beslissen, dat doen we allang’

“Welke zorg iemand krijgt, wordt bepaald door professionele overwegingen binnen het gegeven financiële kader: dus gestuurd door aanbod.”

“Wensen, mogelijkheden en voorkeuren van patiënten spelen een ondergeschikte rol”

REVIEW

Open Access

“Many miles to go ...”: a systematic review of the implementation of patient decision support interventions into routine clinical practice

RVZ. De participerende patiënt 2013

Elwyn et al. BMC Med Inf Dec Mak 2013

Tijd voor een andere invalshoek

- Draagvlak voor Samen Beslissen vanuit professionals is er
- Bovendien sterke wens vanuit patiënten
- Maar ondanks alle ontwikkelingen, kan het toch nog beter
- Tijd voor een andere, praktische invalshoek
- Tijd om patiënten en zorgverleners praktisch te ondersteunen

Bespreek samen 3 goede vragen

Bij de dokter?

3 goede vragen

**Wat zijn mijn
mogelijkheden?**

**Wat zijn de voordelen
en nadelen van die
mogelijkheden?**

**Wat betekent dat
in mijn situatie?**

Voor meer informatie: www.3goedevragen.nl

© Patiëntenfederatie Nederland

3 goede vragen: wat houdt het in?

- 3 simpele vragen
- Die patiënten in principe aan iedere zorgverlener kunnen stellen
- Posters, folders, kaartjes, banners, filmpjes:
 - De zorgverlener nodigt de patiënt ermee uit tot Samen Beslissen
 - De patiëntenorganisatie stimuleert de patiënt ermee tot Samen Beslissen
- Zie www.3goedevragen.nl

3 goede vragen

- Doel
 - Just in time bewustwording van Samen Beslissen
 - Voor zowel patiënt als zorgverlener
- Rol zorgverlener
 - De 3 vragen beantwoorden
 - De 3 vragen aanstippen wanneer de patiënt er niet over begint

3 vragen campagne Australië en UK

Health Foundation 2012, 2013.

Shepherd et al. *PEC* 2011

Belangrijke inzichten uit het buitenland

- Patiënten
 - Legitimatie om te vragen naar mogelijkheden
 - Beter informatie over (behandel)mogelijkheden
- Zorgverleners
 - Meer patiëntgericht kunnen informeren
 - Patiënten zijn meer betrokken in het proces

Gesprekken duurden niet langer

Shepherd et al. *PEC* 2011

Ervaringen in Nederland (2015-heden)

- Consulten met specialisten, AIOS en verpleegkundigen
- Gebruikt bij verschillende soorten beslissingen
- Uitbreiding naar verschillende sectoren (meerdere ziekenhuizen, huisartsen, verloskundigen en paramedici.

Zorgverleners en patiënten: meer bewust van Samen Beslissen

- Gevoel van “ik mag meepraten over mijn behandeling”
- “Ik word serieus genomen door mijn arts”
- Hoewel 3 vragen niet altijd letterlijk besproken werden
- Zoals verwacht: niet meer *shared decision making*

Ervaringen in Nederland

- Huisartsenpraktijken met huisartsen en POH-ers

Patiënten

- ✓ Gebruik van 3gv verhoogt het bewustzijn: 'Ik mag meebeslissen! Er zijn meerdere mogelijkheden!'
- ✓ Patiënten hebben behoefte aan duiding over hoe 3gv te gebruiken zijn.
- ✓ Patiënten verwachten dat meebeslissen tot meer therapietrouw leidt.
- ✓ 88% van de patiënten zou het ook andere patiënten aanraden en in een volgend consult opnieuw gebruiken.

Zorgverleners

- ✓ 3gv ondersteunt om explicieter samen te beslissen. Veel zorgverleners vinden dat zij impliciet al samen beslissen.
- ✓ Zorgverleners vinden 3gv makkelijk toepasbaar.
- ✓ Het is belangrijk dat alle medewerkers van een praktijk 3gv kennen.
- ✓ Zorgverleners verwachten langere consulten. Uit de pilot bleek echter geen toename van de consulttijd.
- ✓ Eenmaal gebruikt, willen zorgverleners 3gv blijven gebruiken. Zij zijn verdeeld over het aanraden aan collega's, ook door de al grote druk op praktijken.

Ervaringen met initiatief bij patiënt

- 298 mensen uit het Zorgpanel
- 3 goede vragen gebruikt bij huisarts, medisch specialist en fysiotherapeut (die daartoe niet hadden uitgenodigd)

Reacties:

- 78%: het heeft me geholpen
“ik kreeg meer duidelijkheid in het gesprek, waardoor ik minder gespannen was” Patiënte, 53 jaar
- 93%: ik zou het anderen aanraden
“Omdat het over je eigen lijf en toekomst gaat” Patiënte, 66 jaar
*“Omdat je dan beter gemotiveerd bent een advies op te volgen”
Patiënte, 90 jaar*

Patiëntenfederatie Nederland 2016

De kracht van 3 goede vragen

- De eenvoud
- Makkelijk te onthouden
- Herkenbare *look and feel*
- Generiek toepasbaar in de zorg
- Uitnodiging van eigen zorgverlener/ziekenhuis om vragen te stellen
- Aanzet tot Samen Beslissen-gesprek, geen gouden ei

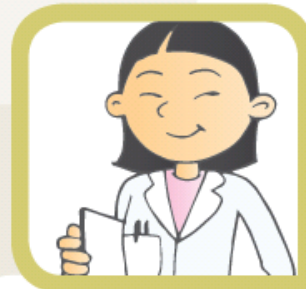
Hoe die je dit samen met je team?

- Maak een projectteam en benoem een projectleider
- Maak een implementatieplan
 - Welke zorgverleners, welke patiëntcategorie en welk type consulten?
 - Welk communicatiemateriaal op welke plekken?
- Introduceer 3 goede vragen bij de zorgverleners
 - Begin met een startbijeenkomst!
- Introduceer 3 goede vragen bij de patiënten
- Borg en evaluateer 3 goede vragen

‘Leuk idee, maar dit doen we allang’

- Patiënten zijn vaak zeer welkom om samen te beslissen.
- Met 3 goede vragen dit heel concreet worden geuit naar patiënten.
- En worden bestaande initiatieven naar een hoger niveau getild.

Wij beslissen graag met u, niet over u.

‘Patiënten willen geen vragen stellen’

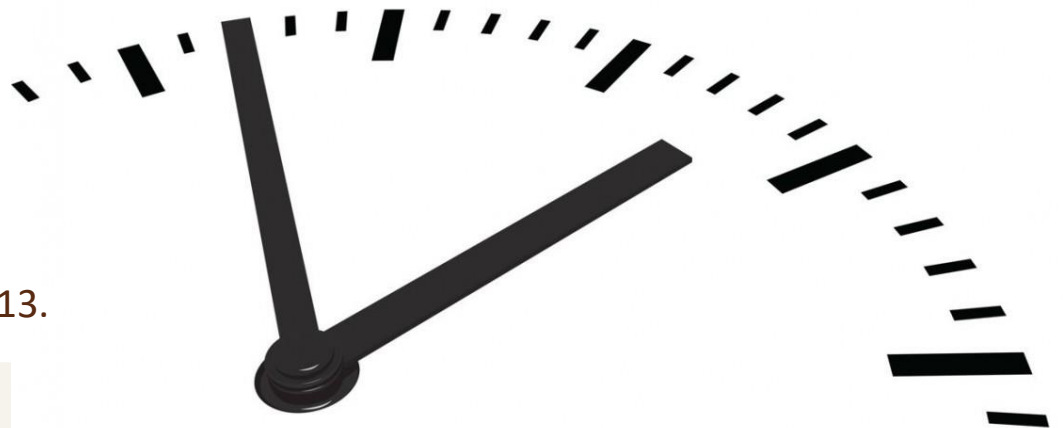
- Patiënten zijn inderdaad vooral op zoek naar het beste advies bij hun probleem of aandoening.
 - Daarvoor is de medische expertise nodig
 - Maar de individuele situatie en voorkeur van patiënten is even belangrijk voor een passend advies
- Patiënten voelen zich uitgenodigd door 3 goede vragen:
 - “hier mag ik meepraten”
 - “hier word ik serieus genomen”

‘Alweer iets extra’s erbij!’

- De consultduur verandert niet door 3 goede vragen
- Zorgverleners rapporteren: 3 goede vragen helpt om gesprekken te structureren.
- Geen extra documentatie of administratie.

Health Foundation 2012, 2013.

Shepherd et al. *PEC* 2011

3 goede vragen, landelijke uitrol

Hoe

- www.3goedevragen.nl voor:
 - Patiënten
 - Zorgverleners
 - Ziekenhuizen
 - Huisartspraktijken
 - Patiëntenorganisaties
 - Verloskundigenpraktijken en VSV's
 - Paramediepraktijken
- Implementatiepakket met inhoud gratis beschikbaar
 - handleiding met implementatie aanbevelingen
 - communicatiematerialen
- Partners van 3 goede vragen

3 goede vragen kinderversie

- Voor kinderen onder 18 jaar
- Initiatief van Stichting Kind & Ziekenhuis en de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde

3 goede vragen vreemde talen

Arabisch

Bij de dokter? 3 goede vragen

عند الطبيب

Wat zijn mijn mogelijkheden?
ما هي الخيارات المتاحة لي
عند الطبيب؟

Wat zijn de voordelen en
nadelen van die mogelijkheden?
ما هي إيجابيات وسلبيات تلك
الخيارات عند الطبيب؟

Wat betekent dat in mijn situatie?
ماذا يعني ذلك لوضعي
الصحي؟

Voor meer informatie: www.3goedevragen.nl

© Patiëntenfederatie Nederland

Engels

Bij de dokter? 3 goede vragen

At the doctors office? **Ask 3 questions**

Wat zijn mijn mogelijkheden?
**What are my
options?**

Wat zijn de voordelen en
nadelen van die mogelijkheden?
**What are the possible
benefits and risks of
those options?**

Wat betekent dat in mijn situatie?
**What does that mean
in my situation?**

Voor meer informatie: www.3goedevragen.nl

© Patiëntenfederatie Nederland

Turks

Bij de dokter? 3 goede vragen

Doktora? 3 önemli soru

Wat zijn mijn mogelijkheden?
**Benim hangi
imkanlarım var?**

Wat zijn de voordelen en
nadelen van die mogelijkheden?
**Bu imkanların bana
faydası veya
zararları nelerdir?**

Wat betekent dat in mijn situatie?
**Benim durumum için
bunların ne anlamı olabilir?**

Voor meer informatie: www.3goedevragen.nl

© Patiëntenfederatie Nederland

Pools

Bij de dokter? 3 goede vragen

U doktora? **Zadaj 3 ważne pytania.**

Wat zijn mijn mogelijkheden?
**Jakie są moje
opcje?**

Wat zijn de voordelen en
nadelen van die mogelijkheden?
**Jakie są korzyści
i ryzyko tych opcji?**

Wat betekent dat in mijn situatie?
**Co to oznacza
w mojej sytuacji?**

Voor meer informatie: www.3goedevragen.nl

© Patiëntenfederatie Nederland

Partners van 3 goede vragen

Partners op 15-09-2022

Initiatief van Patiëntenfederatie Nederland en de koepelorganisaties in de medisch-specialistische zorg, de huisartsenzorg, de paramedische zorg en de geboortezorg.

Branche- en beroepsorganisaties die dit ondersteunen

